

Studieplan for Pedagogiske metoder og yrkesdidaktikk i bredde og dybde for yrkesfaglærere (30 studiepoeng) (2020–2021)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 30

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk.

Studiested: Halden og/eller Oslo

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Studiet «Pedagogiske metoder og yrkesdidaktikk i bredde og dybde for yrkesfaglærere, 30 stp.» er et videreutdanningstilbud for deg som er yrkesfaglærer og som har ansettelse tilknyttet yrkesfaglig utdanningsprogram ved en videregående skole. Studiet tar for seg hvordan man som yrkesfaglærer kan støtte og motivere elever/lærlinger/lærer kandidater i yrkesfagutdanningen. Du vil jobbe med å tolke læreplaner og lede yrkesrelevant opplæring for elever med til dels svært ulike læringsbehov og yrkesinteresser. Dette kan ha betydning for elevenes motivasjon og dermed kunne forebygge frafall og manglende fullføring av yrkesutdanning. Studiet innbefatter utvikling av kunnskap om yrkene i eget utdanningsprogram, samt kompetanse i læreplananalyse og analyse av fellestrekk mellom yrkene i utdanningsprogrammet og om yrkenessærpreg.

Viderevil det også bli satt fokus på og gjort analyser av dagsaktuell kompetanse i studentens opprinnelige yrkesbakgrunn. Hospitering i bedrifter og/eller offentlige virksomheter inngår i studiet. Det vil også være fokus på fagfornyelsen og innføring av og arbeid med nye læreplaner i fag, kjerneelementer og overordnet del i opplæringen. Yrkesfaglæreres yrkesfaglige kompetanse er avgjørende for ledelse av yrkesrelevant og tilpasset opplæring til elevenes ulike yrkesinteresser og utdanningsplaner. Slik kompetanse kan gjøre yrkesfaglærere i stand til å konkretisere og eksemplifisere undervisningen og læringsarbeidet og bruk av ulike læringsarenaer i tråd med elevenes læringsbehov.

Videreutdanningen har utgangspunkt i Kunnskapsdepartementets strategi "Yrkesfaglærerløftet - for fremtidens fagarbeidere" og Utdanningsdirektoratets satsning på kompetanseutviklingstilbud innen yrkesfag.

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Kunnskap

Kandidaten kan

- forklare hvordan læreplanen kan tolkes mot ulike yrker i eget utdanningsprogram
- beskrive utviklingen og behov for kompetanseutvikling i eget yrkesfag
- drøfte og gi eksempler på hvordan opplæringen kan tilpasses elevenes ulike yrkesinteresser

Ferdigheter

Kandidaten kan

- analysere læreplaner relatert til ulike yrker i eget utdanningsprogram
- analysere yrkers fellestrekk og kompetansebehov
- dokumentere faglig arbeid, læring og kompetanse i yrkesfag
- opprette og vedlikeholdesam arbeidsrelasjoner i bedrift/offentlig virksomhet
- gi eksempler på egne undervisningstemaer basert på elevenes yrkesinteresser

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- ivareta yrkenes behov for fellesfaglig og yrkesfaglig kompetanse i egen undervisning
- begrunne og basere egen undervisning på ulike yrkers kompetansebehov i dagens arbeidsliv
- dokumentere faglig arbeid på en måte som viser kvalitet, læring og kompetanse og som gir grunnlag for faglige samtaler og samarbeid om vurdering av elevenes læringsarbeid

Opptak

Bestått lærerutdanning rettet mot skole iht. kap. 14 i forskrift til opplæringslova.

Det er krav om ansettelse tilknyttet yrkesfaglige utdanningsprogram ved en videregående skole.

Deltakere uten formell kompetanse, eller som ikke ønsker å avlegge eksamen, kan følge studiet som etterutdanning (ikke studiepoenggivende). Deltakeresom gjennomfører etterutdanning får utstedt kursbevis, under forutsetning av at arbeidskrav er gjennomført tilfredsstillende underveis. Krav om ansettelse tilknyttet yrkesfaglige utdanningsprogram ved en videregående skole gjelder også for kursdeltakere.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet består av to obligatoriske emner:

Pedagogisk metode og yrkesdidaktikk 15 stp.

Yrkesfaglig kompetanse i bredde og dybde 15stp.

Følgende temaer vil inngå i studiet:

- Forankring av opplæringen i elevenes yrkesinteresser/-valg og utdanningsplaner
- Tilpasset opplæring, i forhold til yrkesinteresser/-valg og utdanningsplaner
- Praktisk læringsformer i klasserom og verksted
- Samarbeid mellom skole og bedrift/virksomhet med tanke på YFF og lærling-/opplæringskontrakt
- Vurdering
- Bruk av digitale lærings- og vurderingsformer
- Flerfaglighet i program- og fellesfag
- Dybdelæring og yrkesretting av fellesfag og programfag
- Identifisering av elevers behov for oppfølging og tilrettelegging, og hvilke samarbeidsinstanser som kan bidra til å gi elevene et best mulig opplæringstilbud
- Bruk av elevsamtalen for å identifisere elevenes behov og interesser i yrkesopplæringen

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Studiet er samlingsbasert og består av 6 samlinger á 2 dager. Det gjennomføres 3 samlinger i hvert emne.

Det legges opp til dialogbaserte forelesninger i tillegg til gruppearbeid/individuell arbeid med relevante oppgaver samt presentasjon av utviklingsarbeidet under samlingene på campus. Studentene gis veiledning mellom samlingene på arbeidet med utviklingsarbeidet (arbeidskrav). Veiledningen vil også kunne foregå via digitale samarbeidsverktøy og på studentens egen arbeidsplass. Studentene hospiterer i tre valgfrie yrker som er relevante for utdanningsprogrammet studentene underviser i. De skal følge en faglært ansatt ved bedriften/virksomheten, og skal være inn til 2 dager på hver arbeidsplass, til sammen 6 dager.

Videre skal studentene prøve ut yrkesdidaktiske metoder på egen arbeidsplass.

Arbeidskrav

Det er knyttet arbeidskrav til studiet. Arbeidskravene må være levert innen angitte frister og være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen, se den enkelte emnebeskrivelse.

Eksamen

Begge emnene har arbeidskrav som forutsetning for sluttvurdering, og avsluttes med individuell vurdering. Eksamensform er individuell skriftlig hjemmeeksamen. Det benyttes bokstavkarakterer på en skala fra A- F.

Plagiatkontroll/fusk

Arbeidskrav og eksamensbesvarelser kan bli gjenstand for plagiatkontroll. Besvarelser som er helt eller delvis identiske vil ikke bli godkjent og vil anses som fusk eller forsøk på fusk. Se for øvrig [forskrift om eksamen, studierett og grader ved Høgskolen i Østfold](#).

Praksis

Ingen.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Defagansatte driver FoU-arbeid innen en rekke områder og har alle lang erfaring fra yrkesfagutdanning, lærerutdanning for yrkesfaglærere og yrkesopplæringen i videregående opplæring. Både litteratur og forelesninger vil bygge på aktuell forskning på fagområdet. I tillegg er defagansatte forfattere av læreverker for yrkesfag i videregående opplæring og fagbøker for yrkesfaglærerutdanningen.

Internasjonalisering

Pensumlitteratur vil være av internasjonal karakter, både engelsk og skandinaviske språk.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengige av studentenes tilbakemeldinger. Evaluering gjennomføres i henhold til høyskolens kvalitetssystem. Etter hvert semester evaluerer studentene studiet på elektronisk skjema fra HiØVIDERE.

Litteratur

Se den enkelte emnebeskrivelse.

Jobb og videre studier

Du vil kunne jobbe med ledelse av opplæringsaktiviteter tilknyttet videregående opplærings skoler, bedrift/virksomhet og i tilknytning til voksenopplæring.

Studenter som ønsker å bygge på med videre studier kan f.eks. søke opptak til masterstudium i yrkespedagogikk ved OsloMet eller NTNU forutsatt at de fyller gjeldende opptakskrav til studiet.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Kjersti Berggraf Jacobsen, 12. desember 2020.

Studieplanen gjelder for

Studieåret 2020/2021

Studieprogramansvarlig

HiØVIDERE.

Førstelektor, Eva Martinsen Dynes Studieleder, Alf Rolin

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2020

Pedagogiske metoder og yrkesdidaktikk i bredde og dybde for yrkesfaglæ

LSKPEDMET20

Pedagogisk metode og yrkesdidaktikk Emneside mangler

15 stp

Vår 2021

Pedagogiske metoder og yrkesdidaktikk i bredde og dybde for yrkesfaglæ

LSKYRKKOM20

Yrkesfaglig kompetanse i bredde og dybde

15 stp

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 31. des. 2021 23:24:30

Emner som ikke er tatt med

Emnesiden finne ikke

– LSKPEDMET20 2020h

LSKYRKKOM20 Yrkesfaglig kompetanse i bredde og dybde (Vår 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: HiØ VIDERE

Studiested: Høgskolen i Østfold, studiested Halden

Emneansvarlig: Eva Martinsen Dyrnes

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

På grunn av Covid-19 kan det skje endringer i emnebeskrivelser ved HiØ våren 2021. Eventuelle endringer i arbeidskrav og eksamensform blir publisert fortløpende i Studentweb. Øvrige endringer knyttet til undervisning vil formidles via andre offisielle kanaler.

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Pedagogiske metoder og yrkesdidaktikk i bredde og dybde for yrkesfaglærere. Kompetanse for kvalitet. (30 studiepoeng)

Undervisningssemester

Vår 2021

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten kan

- forklare hvordan læreplanen kan tolkes mot ulike yrker i eget utdanningsprogram
- beskrive utviklingen og behov for kompetanseutvikling i eget yrkesfag
- drøfte og gi eksempler på hvordan opplæringen kan tilpasses elevenes ulike yrkesinteresser

Ferdigheter

Kandidaten kan

- analysere læreplaner relatert til ulike yrker i eget utdanningsprogram
- analysere yrkers fellestrekk og kompetansebehov
- dokumentere faglig arbeid, læring og kompetanse i yrkesfag
- opprette og vedlikeholde samarbeidsrelasjoner i bedrift/offentlig virksomhet
- gi eksempler på egne undervisningstemaer basert på elevenes yrkesinteresser

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- ivareta yrkenes behov for fellesfaglig og yrkesfaglig kompetanse i egen undervisning
- begrunne og basere egen undervisning på ulike yrkers kompetansebehov i dagens arbeidsliv
- dokumentere faglig arbeid på en måte som viser kvalitet, læring og kompetanse og som gir grunnlag for faglige samtaler og samarbeid om vurdering av elevenes læringsarbeid
- samarbeide med bedrifter/offentlige virksomheter om opplæring for elever med ulike yrkesmål
- vurdere elevarbeider, elevenes læring og kompetanse i samarbeid med bedrifter/offentlige virksomheter

Innhold

Yrkesfaglæreres yrkesfaglig kompetanse er avgjørende for ledelse av yrkesrelevant og tilpasset opplæring til elevenes ulike yrkesinteresser og utdanningsplaner. Slik kompetanse kan gjøre yrkesfaglærere i stand til å konkretisere og eksemplifisere undervisningen og læringsarbeidet og bruk av ulike læringsarenaer i tråd med elevenes læringsbehov. Det kan ha betydning for elevenes motivasjon og dermed kunne forebygge frafall og manglende fullføring av yrkesutdanning. Studiet innbefatter utvikling av kunnskap om yrkene i eget utdanningsprogram, samt utvikling av kompetanse i læreplananalyse og analyse av fellestrekk mellom yrkene i utdanningsprogrammet og om yrkessærpreg. Studiet innbefatter også analyse av dagsaktuell kompetanse i studentens opprinnelige yrkesbakgrunn. Hospitering i bedrifter og/eller offentlige virksomheter inngår i emnet studiet.

Følgende temaer vil inngå i emnet:

- Læreplananalyse – analyse av yrkesutøvelse for de ulike yrkene
- Analyse av aktuelle yrkers kompetansebehov
- Synliggjøre og bli kjent med bredden i utdanningsprogrammene
- Analyse av yrkenes behov for kompetanse med tanke på valg av innhold i Vg1 og bredevg2
- Tverrfaglighet og yrkesretting i program-, fellesfag og yrkesfaglig fordypning - dybdelæring
- Samarbeid mellom skole og bedrift/virksomhet
- Relasjonarbeid i klasserommet med tanke på motivasjon, elevmedvirkning og tilpasset opplæring basert på den enkelte elevs yrkesvalg og -interesser.
- Forankring av opplæringen i elevenes yrkesinteresser/-valg og utdanningsplaner
- Tilpasset opplæring, i forhold til yrkesinteresser/-valg og utdanningsplaner
- Praktiske læringsformer i klasserom og verksted
- Samarbeid mellom skole og bedrift/virksomhet med tanke på YFF og lærling-/opplæringskontrakt
- Vurdering
- Bruk av digitale lærings- og vurderingsformer
- Flerfaglighet i program- og fellesfag
- Dybdelæring og yrkesretting av fellesfag og programfag
- Identifisering av elevers behov for oppfølging og tilrettelegging, og hvilke samarbeidsinstanser som kan bidra til å gi elevene et best mulig opplæringstilbud
- Bruk av elevsamtalen for å identifisere elevenes behov og interesser i yrkesopplæringen

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er samlingsbasert og består av 3 samlinger á 2 dager. Samlingene vil hovedsakelig bli gjennomført på HiØ, studiested Halden.

Arbeidsformer vil være plenum forelesninger, gruppearbeid og presentasjoner. Videre skal studentene prøve ut yrkesdidaktiske metoder på egen arbeidsplass.

Studentene hospiterer i tre valgfrie yrker som er relevante for utdanningsprogrammet studenten underviser i. De skal følge en faglært ansatt ved bedriften/virksomheten, og skal være inntil 2 dager på hver arbeidsplass, til sammen 6 dager.

Veiledning mellom samlingene og veiledning på utviklingsarbeid (arbeidskrav) vil kunne foregå via nettbaserte kanaler som f.eks. Adobe Connect og på studentens egen arbeidsplass.

Arbeidsomfang

Det er forventet at studenten bruker om lag 400 timer i alt på dette emnet.

Praksis

Ingen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

- Frammøte minst 80%
- Hospitere i tre valgfrie yrker som er relevante for utdanningsprogrammet studenten underviser i. Studentene skal følge en faglært ansatt ved bedriften/virksomheten, og skal være inntil 2 dager på hver arbeidsplass, til sammen 6 dager. Studentene skaffer selv hospiteringsplasser.
- Individuell dokumentasjon fra seks dager yrkesfaglig hospitering. Formålet er å legge grunnlag for analyse av fellestrekk for yrkene og yrkenes særpreg. Dokumentasjonen relateres til emnets læringsutbytteinnhold/fagstoff. Det skal leveres en arbeidslogg per yrke. Omfang: 800 ord (+/- ti prosent), + bilder, illustrasjoner og eventuelle vedlegg etc. Individuell presentasjon for kollegaer og medstudenter: erfaringer fra hospiteringen med refleksjoner rundt hvordan dette kan få betydning for egen undervisningspraksis. Varighet ca. 30 minutter. Fagansatt fra HiØ er til stede under presentasjonene.

Eksamen

Avsluttende eksamen er en individuell innleveringsoppgave i form av et begrunnet undervisningsopplegg som sikrer yrkesrelevant opplæring for alle elever i klassen. Opplegget baseres på læreplananalyse, elevenes yrkesinteresser og utdanningsplaner. Omfang ca. 2000 ord + vedlegg

Karakterregel: Bestått/Ikke bestått

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Bøker:

Haaland, G., Nilsen, S. E. & Pedlex norsk, s. (2013). Læring gjennom praksis: innhold og arbeidsmåter i yrkesopplæringen: en grunnbok i yrkesdidaktikk. Oslo: PEDLEX norsk skoleinformasjon.

Hansen, K. H., Hoel, T. L. & Haaland, G. (2015). Tett på yrkesopplæring: yrkesrelevant, tilpasset og samfunnstjenlig? Bergen: Fagbokforlaget

Nyen, T. & Tønder, A. H. (2014). Yrkesfagene under press. Oslo: Universitetsforlaget.

Artikler:

Bjelke, Bjørn Wilhelm (2017). Læreplananalyse ved fag-/svenneprøven, forankret i arbeidslivets kompetansekrav. *Scandinavian Journal of Vocations in Development*, 2. doi: 10.7577/sjvd.2009

Bødtker-Lund, Daniel., Hansen, Kari., Haaland, Grete. & Vagle, Inger. (2017). Endringsbehov i norsk yrkesopplæring? - Elevers, lærlingers og yrkesfaglærere erfaringer med yrkesopplæring i Vg1. doi: <https://doi.org/http://dx.doi.org/10.7577/sjvd.2577>

Hansen, Kari Henriette (2017). Hva er yrkesdidaktikk i dagens yrkesopplæring i skole? *Scandinavian Journal of Vocations in Development*, 2. doi: 10.7577/sjvd.2134

Hansen, Marit. Engum. & Snoen, Else. (2016). Pedagogisk entreprenørskap i læringsoppgaver. doi: <https://doi.org/10.7577/sjvd.1849>

Nore, Hæge, (2015). Re-Contextualizing Vocational Didactics in Norwegian Vocational Education and Training. *International Journal for Research in Vocational Education and Training*, 2(3), 182-194. doi: 10.13152/IJRVET.2.3.4

Nylund, M. & Gudmundson, B. (2017). Lärare eller hantverkare? Om betydelsen av yrkeslärares yrkesidentifikation för vad de värderar som viktig kunskap på Bygg- och anläggningsprogrammet: Teacher or craftsman? The importance of vocational teachers' professional identification for what they regard as important knowledge in the Building and construction programme. *Nordic Journal of Vocational Education and Training*, 7(1), 64-87. doi: 10.3384/njvet.2242-458X.177164

Spetalen, Halvor. (2017). Grunnleggende ferdigheter for arbeidslivet? Bruk og betydning i restaurant- og matfagyrker. *Nordic Journal of Vocational Education and Training*, 7(1), 88-112. doi: 10.3384/njvet.2242-458X.177188